

Alloc. *Acerbissimum* 27. Septembris 1852. — Alloc. *Probe memineritis* 22. Januarii 1853. — Alloc. *Cum saepe* 26. Julii 1855.

LIV. Reges et Principes non solum ab Ecclesiae jurisdictione eximuntur; verum etiam in quaestionibus jurisdictionis dirimendis superiores sunt Ecclesia.

Litt. Apost. *Multiplies inter* 10. Junii 1851.

LV. Ecclesia a Statu, Statusque ab Ecclesia sejungendus est.

Alloc. *Acerbissimum* 27. Septembris 1852.

§ 7. Errores de Ethica naturali et christiana.

LVI. Morum leges divina haud egent sanctione, minimeque opus est, ut humanae leges ad naturae jus conformentur, aut obligandi vim a Deo accipiant.

Alloc. *Maxima quidem* 9. Junii 1862.

LVII. Philosophicarum rerum morumque scientia, itemque civiles leges possunt et debent a divina et ecclesiastica auctoritate declinare.

Alloc. *Maxima quidem* 9. Junii 1862.

LVIII. Aliae vires non sunt agnoscendae nisi illae, quae in materia positae sunt, et omnis morum disciplina honestasque collocari debet in cumulandis et augendis quovis modo divitiis ac in voluptatibus explendis.

Alloc. *Maxima quidem* 9. Junii 1862. — Epist. encycl. *Quanto conficiamur* 10. Augusti 1865.

LIX. Jus in materiali facto consistit, et omnia hominum officia sunt nomen inane, et omnia humana facta juris vim habent.

Alloc. *Maxima quidem* 9. Junii 1862.

LX. Auctoritas nihil aliud est, nisi numeri et materialium virium summa.

Alloc. *Maxima quidem* 9. Junii 1862.

LXI. Fortunata facti injustitia nullum juris sanctitati detrimentum afferi.

Alloc. *Jamdudum cernimus* 18. Martii 1861.

LXII. Proclamandum est et observandum principium, quod vocant de non-interventu.

Alloc. *Novas et ante* 28. Septembris 1860.

LXIII. Legitimis principibus obedientiam detrectare, immo et rebellare licet.

Epist. encycl. *Qui pluribus* 9. Novembris 1846. — Alloc. *Quisque vestrum* 4. Octobris 1847. — Epist. encycl. *Nosctis et Nobiscum* 8. Decembris 1849. — Litt. Apost. *Cum catholica* 26. Martii 1860.

LXIV. Tum cujusque sanctissimi juramenti violatio, tum quaelibet scelestas flagitiosaque actio sempiternae legi repugnans, non solum haud est improbanda, verum etiam omnino licita, summisque laudibus efferenda, quando id pro patriae amore agatur.

Alloc. *Quibus quantisque* 20. Aprilis 1849.

§ 8. Errores de matrimonio christiano.

LXV. Nulla ratione ferri potest, Christum exexisse matrimonium ad dignitatem sacramenti.

Litt. Apost. *Ad apostolicam* 22. Augusti 1851.

LXVI. Matrimonii sacramentum non est nisi quid contractui accessorium ab eoque separabile, ipsumque sacramentum in una tantum nuptiali benedictione situm est.

Litt. Apost. *Ad apostolicam* 22. Augusti 1851.

LXVII. Jure naturae matrimonii vinculum non est indissolubile, et in variis casibus divortium proprie dictum auctoritate civili sanciri potest.

Litt. Apost. *Ad apostolicam* 22. Augusti 1851. — Alloc. *Acerbissimum* 27. Septembris 1852.

LXVIII. Ecclesia non habet potestatem impedimenta matrimonium dirimentia inducendi, sed ea potestas civili auctoritati competit, a qua impedimenta existentia tollenda sunt.

Litt. Apost. *Multiplies inter* 10. Junii 1851.

LXIX. Ecclesia sequioribus saeculis dirimentia impedimenta inducere coepit, non jure proprio, sed illo jure usa, quod a civili potestate mutuata erat.

Litt. Apost. *Ad apostolicam* 22. Augusti 1851.

LXX. Tridentini canones, qui anathematis censuram illis infuerunt, qui facultatem impedimenta dirimentia inducendi Ecclesiae negare audeant, vel non sunt dogmatici vel de hac mutuata potestate intelligendi sunt.